

ЯЦЕК САВАШКЕВИЧ КОПЧЕТО

Превод от полски: Сърница Карамихова, 1984

chitanka.info

До определеното време оставаше четвърт час. През илюминатора слабо проникваше дневна светлина, но командната зала — сърцето на тази малка база на Марс — беше достатъчно осветена, в същност генерал Хенк де Бор беше свикнал с полумрака. Полумрак и тишина — беше ги обикнал, беше се привързал към тези особености, толкова характерни за кабинетите, в които бяха преминали точно двадесет години от живота му.

Точно двадесет.

Двадесет години служи на своя народ и след двадесет години му наредиха да подаде оставка. Това беше резултат от подмолната работа на Коопманс и на неговата парламентарна клика, на тези проклети галфони, наконтени и вежливи, протягащи ръце към министерските кресла. Коопманс беше още млад, но знаеше, че го заобикалят хора малко по-млади и също като него амбициозни и че един ден някой от тях може да го надрасне. Знаеше това и бързаше. Заговорничеше, ровеше и дебнеше.

Генерал Хенк де Бор погледна часовника. Още дванадесет минути. Обходи тясното помещение на командната и се спря пред пулта. В неговия център предизвикателно сребрееше никелирано копче. Копче, което трябваше да бъде натиснато след дванадесет минути, и то само веднъж. Копче за еднократна употреба.

Така го нарече поручик Клиф, ръководителят на групата електротехници, които монтираха системата за автоматично управление: „Копче за еднократна употреба“. Тогава вече беше ясно, че Коопманс, командирът на оперативния щаб в армията на въздушнодесантните сили, в края на краищата ще вземе маршалския жезъл. Това стана ясно преди малко по-малко от година, по време на държавните празненства, когато независимо от речта на Хенк де Бор телевизията предаде речта на Коопманс, като че ли този нещастен идиот можеше да има право на собствени, различни възгледи и да ги отстоява. Това, че се изказа публично, най-убедително свидетелствува за неговата небивала самоувереност и безочие. Самият факт, че в този ден се показва на телевизионните екрани, трябваше да се приеме като опит за подкопаване авторитета на главното командване. Но Коопманс отиде още по-далеч: недвусмислено изрази, че не одобрява политическата програма на Хенк де Бор.

Генералът с върха на костеливия си пръст докосна сребристото копче и веднага дръпна ръката си. Оставаха вече само девет минути.

Само девет. Компютърът е изчислил всичко прецизно: именно днес и именно в шест и осемнадесет минути средноевропейско време — така че подаръкът за Коопманс и неговите поддръжници да стигне на Земята в деня и часа, когато на този опортюнист кариерист, на този нещастен идиот официално ще връчат назначението.

„Не аз решавам това, но след като ме питате, ще отговоря, че според мен ограничаването на разходите за въоръжаване до пет процента няма да представлява сериозна заплаха за нашия военен потенциал“ — така избълва от екрана Коопманс. Та това е явно покушение срещу държавните интереси.

Хенк де Бор изтри с кърпичка потта от ръцете си и се приближи до илюминатора.

Седем минути.

Коопманс дръзко изрази провокационно неодобрение по отношение на неговата политическа програма, а след това, когато, заобиколени от командущите на другите оперативни щаботове, стояха на трибуната и приемаха парада, се държеше като екзалтирана госпожица: махаше с ръка на тълпите и се зъбеше пред камерите. А и тълпата го поздравяваше ентусиазирано. Това даваше повод за размисъл. През онзи ден генерал Хенк де Бор разбра, че скоро ще трябва да отстъпи.

Следващия ден повика при себе си шефа на техническото осигуряване и поиска от него текущите рапорти. Един от тях съдържаха обещаващи информации. На Марс лагеруваше специализиран отряд на инженерно-строителните войски, снабден с необходимите материали и тежко оборудване. Войниците изпълняваха някакви незначителни и не особено спешни работи за цивилно предприятие. Хенк де Бор намери в архива подробния проект „Triple Hatch“ и установи, че точно това му е необходимо: за строежа на тази микробаза бяха нужни сравнително малки инвестиции и преди всичко тя можеше да се завърши за три месеца.

А в този случай времето беше решаващият фактор. И Хенк де Бор спечели това състезание с времето. Преди да го принудят да си даде оставката, войниците построиха и оборудваха тази база, а допълнителните работи той надзираше лично.

Сега гледаше навън през бронираното стъкло на илюминатора. Беше марсиански следобед, слънчев и безветрен, въпреки че тук-там от дюните се вдигаха влакна червеникав прах.

Четири минути.

Там, пред линията на хоризонта, почиват в бетонови легла под пласт земя три ракетни снаряда с обща взривна сила, възлизаща на 750 килотона. Три ракетни снаряда, които би могло да изстреля дори дете. Едно мръдване на пръста и ще затреперят основите на базата, а след това за няколко мига ще се промени този марсиански пейзаж. Гейзери пясък ще избухнат нагоре, отхвърлени от корпусите на стартиращите ракети, трептяща светлина ще залее околността, грохот на работещи реактивни двигатели ще пререже атмосферата и още ще се чува, когато прахът отново падне, а димът се разтвори във въздуха...

Генерал Хенк де Бор добре си представяше тази сцена. Отново изтри изпотените си ръце.

Две минути.

Без да бърза, се върна до пулта. „Triple Hatch“ — три ракетни снаряда с ядрени глави по 250 килотона всяка, но Коопманс ще получи подарък само една, която ще падне към края на страната, защото в същност целта не беше този нещастен идиот веднага да предаде богу дух. Останалите две, новопроизведени маршале, ще ударят твоите съседи. Невъзможно е да не се паникьосат. Но преди да започнете да се изпращате един друг по дяволите, може би ще успееш да се замислиш дали действително си заслужава „да се ограничават разходите за въоръжаване до пет процента от бюджета“.

Минута.

Хенк де Бор доближи часовника до очите си и започна да отброява изтичащите секунди. След петдесетата сложи треперещ пръст на копчето.

— ... девет... осем...

Довиждане, нещастен идиоте.

— ... пет... четири...

Довиждане в пъкъла.

— ... две... едно... нула!

Доста несигурно натисна копчето и почувствува съпротивление под пръста си. Натисна отново, докато нокътят му заскърца по метала. Механизмът дори не трепна.

— Нула!

Покри копчето с двете си длани и го натисна с тежестта на цялото си тяло. Без резултат.

— Нула!

Отчаян, погледна през рамо към илюминатора. Далеч зад стъклото, над склона на дюната, лениво плуваше надолу кълбо червеникав прах.

— Старт! Старт, по дяволите!

В дълбочината на базата се чу трополене и в командната зала притича млада жена с развяваща се престилка.

— Саботаж! — извика, като я видя. — Това е саботаж! Подла измяна!

— Спокойно, генерале — каза жената. Стоеше на разстояние може би три крачки от него и протегна напред ръка с успокоителен жест. — Спокойно.

Хенк де Бор продължаваше да се подпира на пулта. Гледаше как жената включва закачения на ревера на престилката ѝ микропредавател и я чу да казва:

— Господин доктор, пациентът от девета, нашият генерал, отново има атака.

Изумен, той отлепи най-сетне ръцете си от плота. Измежду влажните му пръсти изпадна сребристо копче и се затъркаля по пода.

Копче от стар войнишки мундир.

Публикувано в алманах „Спектър’84“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.